

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قرآن
سال دوم (هشتم)
دوره می اول متوسط پیش حرفه ای

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : شورای برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه

نام کتاب : آموزش قرآن سال دوم (هشتم) دوره‌ی اول متوسطه پیش‌حرفه‌ای - کد ۱۵۴/۳

مؤلفین : ملکه حلاج‌دهقانی، روزینا گودرزی و فاطمه بور

مدیریت امور چاپ و تولید : لیدا نیک‌روش

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ : اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدبستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

امور فنی : زهرا محمد نظامی

آماده‌سازی : زینت بهشتی شیرازی

تصحیح : سپیده ملک ایزدی

طراح جلد : علیرضا رضائی کُر

مدیر هنری و طراح گرافیک : امیر نساجی

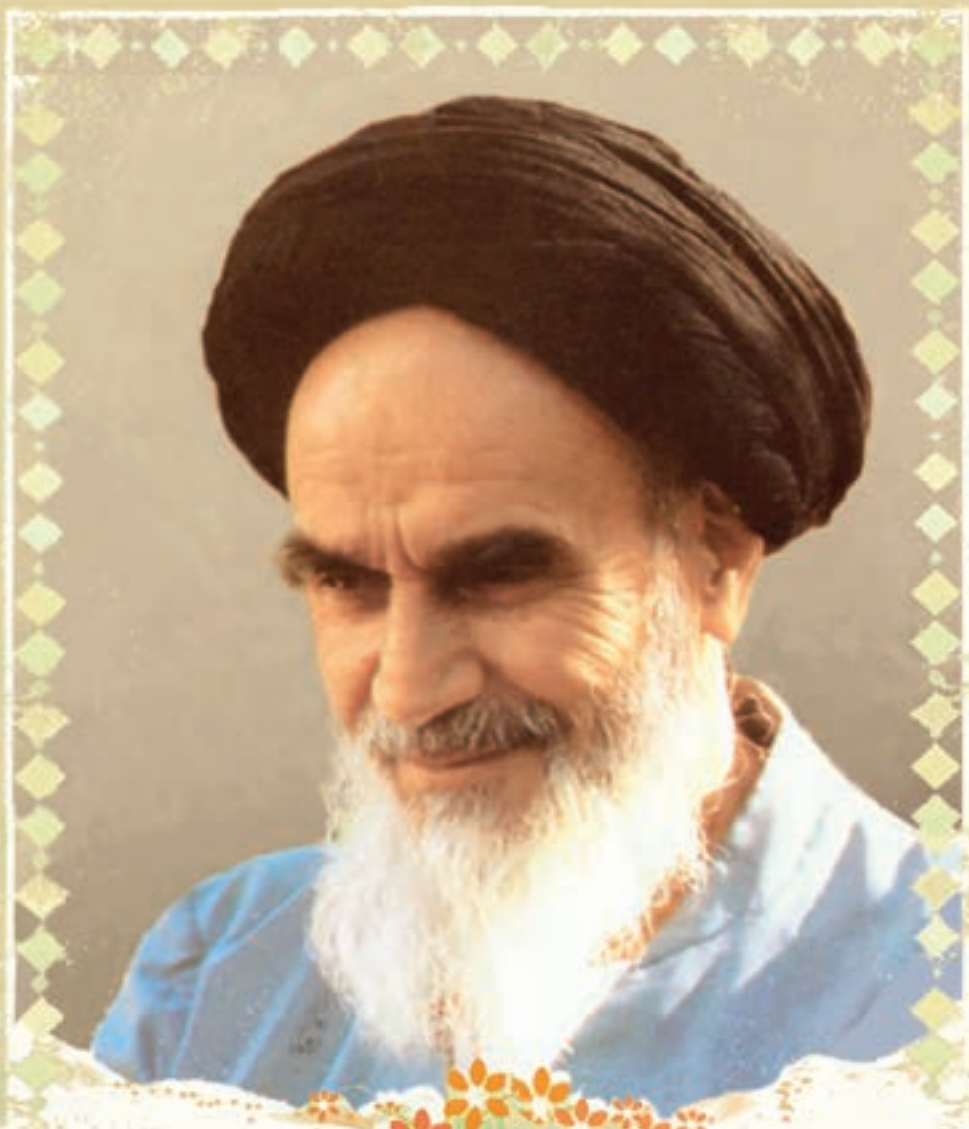
صفحه‌آرا : علی نجمی

امور فنی رایانه‌ای : راحله زادفتح اله، ناهید خیام باشی

ناشر : شرکت افست «سهامی عام»

نوبت چاپ و تاریخ انتشار : ششم ۱۳۹۶

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۱۶۵۸-۹

قرآن یک رحمتی است برای همه ی بشر.
امام خمینی

سخنی با مربیان معلم عزیز و گرامی

برای آموزش هر چه بهتر این کتاب توجه شما را به ویژگی‌های ساختار آن جلب می‌کنیم.

۱- گنجاندن دروسی که هدف آن یادآوری قواعد آموزش داده شده در سال‌های قبل است.

۲- آموزش قواعد دیگری از قرآن

۳- تمرین‌های متناسب با دروس

۴- آیات و سوره‌های کوتاه قرآن

نکاتی در مورد شیوه‌های تدریس

۱- فعال کردن فراگیران در امر یادگیری: چنانچه فراگیر خود در انتقال مفاهیم نقش مؤثری داشته باشد مطالب را بهتر درک کرده، کلاس و تدریس برای او جذاب‌تر خواهد بود.

۲- با توجه به این که تعاریف از مقولات انتزاعی است و درک آن مشکل است لذا در مرحله‌ی روخوانی و آموزش قواعد مثلاً به جای تعریف «همزه» فقط علامت آن آموزش داده شود تا فراگیر با دیدن علامت «همزه» چگونگی تلفظ آن را آموزش ببیند.

۳- مهم‌ترین روش آموزش روخوانی قرآن این است که مربی به فراگیران کمک کند تا اولاً به‌طور صحیح حروف، حرکات و علائم را تشخیص دهند و قادر به خواندن کلمه‌های

قرآنی شوند و به علائم دقت کنند و اشتباه نکنند، ثانیاً با دیدن هر بخش فراگیران آن بخش را بخوانند (جداخوانی). البته برای رسیدن به سطح روان خوانی زمان و تمرین کافی لازم است و چنانچه فراگیر عادت کند بخش‌های کلمه را صحیح و شمرده بخواند یقیناً پس از تمرین کافی چشم او نیز سرعت گرفته و به روان خوانی خواهد رسید.

۴- مربی باید از یکنواختی کلاس جلوگیری کند و با ایجاد تنوع باعث شود تا کلاس و آموزش برای فراگیر کسل‌کننده نباشد. البته تنوع می‌بایست در راستای اهداف آموزش قرآن باشد مثلاً بهره‌گیری از نوار قرآن برای آموزش سوره‌های کوتاه، مسابقات گروهی در کلاس، طرح پرسش‌های مناسب و ... .

ارزشیابی

نحوه‌ی ارزشیابی دروس براساس تمرین‌های هر درس و روان خوانی کلمات قرآنی و سوره‌های کوتاه، به صورت مستمر و پایانی خواهد بود و ۵ نمره برای درس قرآن (به صورت شفاهی) در نظر گرفته شده است.

مقدمه

طراحی و اصلاح مداوم سیستم آموزشی، پرورشی و توان بخشی با توجه به رویکردهای نوین آموزشی در جهت تأمین نیازهای دانش آموزان با نیازهای ویژه از اهداف و وظایف اصلی سازمان آموزش و پرورش استثنایی به شمار می رود.

تأکید بر رویکرد حرفه آموزی در نظام آموزشی نه تنها باعث توانمندتر شدن دانش آموزان با نیازهای ویژه در فرآیند تحصیل و یادگیری می گردد؛ بلکه از این طریق مدرسه به رسالت خویش که همان آماده کردن دانش آموزان برای زندگی مفید و پویا در جامعه است، دست می یابد به همین منظور «دوره راهنمایی تحصیلی پیش حرفه ای» که از یک سو زمینه های به فعلیت رساندن استعدادها و توانایی های دانش آموزان با نیازهای ویژه را فراهم می سازد و از سوی دیگر موجب ارتقاء کارایی نظام آموزشی می شود، طراحی گردید.

خداوند را شاکر و سپاسگزاریم که با همت کارشناسان و معلمان متخصص، این توفیق حاصل گردید که نظام آموزشی با رویکرد آموزش‌های پیش حرفه‌ای که از انعطاف لازم برای انطباق با انواع توانایی‌ها و آمادگی‌ها برخوردار می‌باشد، را ایجاد و نسبت به برنامه‌ریزی درسی دوره‌ی راهنمایی تحصیلی پیش حرفه‌ای اقدام نماییم.

سازمان آموزش و پرورش استثنایی بر خود واجب می‌داند از زحمات تمامی عزیزانی که در این حرکت مهم نقش اساسی ایفا کردند به‌ویژه کارشناسان و معلمان مدارس استثنایی و همچنین سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و مراکز وابسته صمیمانه تشکر و قدردانی نماید.

امید است معلمان، کارشناسان و صاحب‌نظران آموزش و پرورش استثنایی با نظرات ارزشمند خود در ارتقاء کیفی برنامه‌های درسی ارائه شده این سازمان را بیش از پیش یاری نمایند.

سازمان آموزش و پرورش استثنایی

فهرست

صفحه

عنوان

درس اوّل : یادآوری صداهای $\frac{اَ اِ اُ}{اِ}$ ۱۲

و علامت‌های (ـَ) و (ـِ)

درس دوم : یادآوری (ةَ - ةِ - ةُ) و (ـِ) ۱۸

درس سوم : یادآوری (و - ا - ل - ی) ۲۲

درس چهارم : یادآوری (ء اُ وِ) با صداهای کوتاه و بلند .. ۲۶

عنوان

صفحه

درس پنجم : تدریس همزه با تنوین ۳۰

درس ششم : تدریس همزه با ساکن ۳۲

درس هفتم : تدریس مد (-) ۳۴

درس هشتم : سوره‌ی کوثر ۳۸

درس اوّل

مروری بر درس های سال گذشته

مادر سال های گذشته با صداهای $\text{اَ} \text{اِ} \text{اُ}$ و اِ

علامت (°) آشنا شدیم. اکنون آن ها را با هم

دوره می کنیم.

کلمات زیر را با صدای بلند بخوانید.

أَرْسَلَ - عَلَيْنَا - نَشْرَحُ

نَسْتَعِينُ - الْحَمْدُ - وَزَرَكَ

سُبْحَانَ - عَابِدُونَ - فِي عِبَادِي

كَاذِبِينَ - اِيْمَانَ - رَحْمَانُ

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

أَشْهَدُ

أَشْ هَ دُ

نَشْرَحُ

نَشْرَحُ

الْحَمْدُ

الْحَمْدُ

كَلَامِي

كَلَامِي

مَغْضُوبٍ

مَغْضُوبٍ

هم‌چنین ما در سال‌های قبل با علامت (ـَـ) آشنا شدیم، اکنون کلماتی را می‌خوانیم که این علامت‌ها را دارند.

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آن‌ها توجه کنید.

تُرَابًا	←	تُرَابِنُ
مَشْهُودٍ	←	مَشْهُودِنُ
نَفْسٍ	←	نَفْسِنُ

٤

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

هُدًى - مُبِينٍ - حَافِظٌ - جَمِيلاً

مَقَامٍ - إِلَهُ - أَزْوَاجاً - بَيَانٌ

تمرین ۵

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

مَخْتُومٌ	مَخْ تُو مِ
أَجْرُهُ	أَجْرُهُ
مِرْصَادًا	مِرْ صَا دًا
مَجِيدٌ	مَجِيدٌ

درس دوم

مروری بر درس‌های سال گذشته

مادر سال‌های گذشته با (هَـ - هَـ - هَـ)

و (هَـ) آشنا شدیم. اکنون آن‌ها را با هم دوره می‌کنیم.

١

تمرین

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آنها توجه کنید.

تُقَاتِنُ ← تُقَاةٌ

مَثْرَبَتِنُ ← مَثْرَبَةٌ

سَفَاهَتُنُ ← سَفَاهَةٌ

٢

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

زِينَةٌ — جَمَالَةٌ — نُظْفَةٌ

خَلِيفَةٌ — مُنْكَرَةٌ — بَرَرَةٌ

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آنها توجه کنید.

حَسَنَتُنْ ← حَسَنَةً

سُورَتُنْ ← سُورَةً

قَرِيَتُنْ ← قَرِيَةً

رَاضِيَتُنْ ← رَاضِيَةً

کلمه‌های زیر را بخوانید.

غَرَّكَ — كُفَّارُ — كَلَّا — صَفًّا

الَّذِي — تُكْذِبُونَ — جَنَّةً

سُجَّرَتْ

درس سوم

مروری بر درس‌های سال گذشته

ما در سال‌های گذشته با حروف «و - ا - ل - ی»
(حروف ناخوانا) آشنا شدیم. اکنون آن‌ها را با هم
دوره می‌کنیم.

١

تمرین

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آنها توجه کنید.

ضُحًى ← ضُحَا

أَمْنُوا ← أَمْنُو

أَلْدُنْيَا ← أَدُنْيَا

أُولَاتٍ ← أَلَاتٍ

٢

تمرین

حروف زیر را بخوانید.

وَأَذَى - فَالٌ - رِي - عِي

يُو - سُو - قُوا

کلمات زیر را بخوانید.

زَكُوَّةٌ - مِنَ السَّمَاءِ - صَبَرُوا - إِذَا

يَضِلُّ - وَالْمَلِكُ - صَلَوَةٌ - تَسْقِي

أُرْسِلُوا - تُثَلِّى - وَالنَّهَارَ - بِالْمَرْحَمَةِ

کلمه‌های زیر را بخوانید و به نوشتن آنها توجه کنید.

می‌خوانیم

می‌نویسیم

قَالُوا

قَالُوا

عَمِلُوا

عَمِلُوا

فَنَادَا

فَنَادَى

أُولَا

أُولَى

زَكَاتَا

زَكَوَةٌ

حَيَاتَا

حَيَوَةٌ

أَدِينَا

أَلَدِينُ

أَصْرَاطُ

أَلْأَصْرَاطُ

درس چهارم

مروری بر درس‌های سال گذشته

ما در سال‌های گذشته با شکل‌های (ء اُ ئ وِ ی) آشنا شدیم اکنون آن‌ها را با هم دوره کنیم.

کلمات زیر را بخوانید.

عَ اَ ؓ
جَاءَ - يَشَاءُ - أَوْلَاءِ

اَ اَ
اِ
أَمَّنُوا - رَئِيسٌ - مَسْمُورًا

اَ اَ
اِ
أَخِرَ - تَلْقَائِي - رُؤْسِهِمْ

کلمات زیر را بخوانید.

تَأَذِّنَ - اِنْسُ - اُنزِلَ - لَأَيَاتِ

اِسْرَائِيْلُ - تَلْقَائِي - دَائِمُونَ

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

خَاسِمِينَ	خَا سِ ئِی نَ
ءَأَنْتَ	ءَ أَنْ تَ
إِخْوَانُ	إِخْ وَا نُ
دَائِمٌ	دَا ئِ مٌ
أَوْلِيَاءُ	أَوْ لِ يَاءُ

درس پنجم

ع = ا

ع = ا

١

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

شِفَاءٌ - جَزَاءٌ - مَاءٌ - عَطَاءٌ
 مَاءٌ - شَيْءٌ - غُثَاءٌ

٢

تمرین

کلمه‌های زیر را جدا جدا بخوانید.

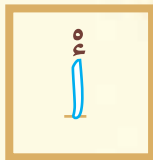
شِفَاءٌ	شِ فَا ءٌ
عَطَاءٌ	عَ طَا ءٌ
مَاءٌ	مَ ءٌ
شَيْءٌ	شَ ئِ ءٌ
سُوءٌ	سُ وْءٌ
دُعَاءٌ	دُ عَا ءٌ

درس ششم

۲ ۳

ا م ن

و ن و

پ ت ث

ی ز ی

۱

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

یَاتِ	←	اِ
مُؤْمِنِ	←	وِ
بِسِّ	←	سِ

۲

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

کَاسٍ - رُؤْيَايَ - جِنَانَا

مَأْمُورٌ - يُؤْتُونَ - بِسِّسَ

درس هفتم

~

اِ اِ اِ اِ

آ - بَا - تَا - ثَا - جَا - خَا

ضِي - طِي - ظِي - عِي - فِي - قِي

كُو - لُو - مُو - نُو - وُو - هُو

١

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

يَدًا	←	آ
وَجِيءَ	←	ي
سُوءًا	←	و

٢

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

بَهَاءٍ - جِيءَ - مَاشَاءَ - اِرْجِعِي

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

سَوَاءٌ	سَـ وَآءٌ
فَلَانًا	فَ لَانَا
وَجَاءَ	وَ جَاءَ
تَفِيءٌ	تَ فِئِءٌ

درس هشتم

آمادگی برای خواندن سوره‌ی کوثر

برای راحت‌تر خواندن سوره‌ی کوثر، ابتدا کلمات
زیر را از نوار گوش کنید و همراه آن بخوانید.

اَعْطَيْنَاكَ	اَعْطَيْنَاكَ
فَصَلِّ	فَصَلِّ
شَانِيكَ	شَانِيكَ
وَالْحَزْرُ	وَالْحَزْرُ

اکنون کلمات بالا را از روی کتاب خود بخوانید.

سورهی کوثر را از نوار گوش کنید سپس همراه آن
بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اِنَّا اَعْطٰیْنٰكَ الْکَوْثَرَ

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ

اکنون سورهی کوثر را از روی کتاب بخوانید.